

การตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต Examining the Factors that Affected on Foreigner Tourists' Satisfaction Travelling to Beach in Phuket

นิมิต ชุ่นสัน¹ อุมาภรณ์ สมกาย¹

Nimit Soonsan Umaporn Somkai

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของการเดินทางท่องเที่ยวชายหาดจังหวัดภูเก็ต โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 400 คน ณ บริเวณชายหาดในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งใช้เทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามสะดวกในการเก็บข้อมูล ผลการศึกษาที่วิเคราะห์ด้วยการถดถอยเชิงพหุพบว่า คุณลักษณะของชายหาดและความปลอดภัยมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามคุณลักษณะของทะเลไม่มีอิทธิพลทางสถิติต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ซึ่งข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไปและข้อเสนอแนะต่อการนำผลการศึกษาไปปฏิบัติได้นำเสนอไว้ในบทความอีกด้วย

คำสำคัญ: นักท่องเที่ยว ความพึงพอใจ ชายหาด ทะเล ความปลอดภัย

Abstract

This study investigates whether factors can influence overall satisfaction toward the beach destination in Phuket. The 400 foreign tourists were surveyed satisfaction with questionnaire from beaches in Phuket. The convenience sampling technique was used to collect the data. The results of a regression analysis indicated that the beach characteristics and the safety influenced the

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

¹อาจารย์ประจำ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

*Corresponding Author e-mail: nimit.s@pkru.ac.th

tourists' overall satisfaction. However, the sea characteristic did not significantly influence their overall satisfaction. Suggestions for future studies in the region and possible implications were discussed.

Keywords: Tourist Satisfaction Beach Sea Safety

บทนำ

การท่องเที่ยวชายหาดเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างสูงจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก และยังเป็นการท่องเที่ยวที่สำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในจุดหมายปลายทาง (Alves, Benavente & Ferreira, 2014; Dodds, 2010; Houston, 2008; Loomis & Santiago, 2013; Ruddy & Scott, 2010) แนวโน้มการเดินทางท่องเที่ยวชายหาดในปัจจุบันนักท่องเที่ยวต้องการได้รับประสบการณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ มีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และมองหาการบริการที่มีคุณภาพ (Dodds & Holmes, 2019) ผู้บริหารแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลจึงจำเป็นต้องรับรู้ความต้องการและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเพื่อรักษากลุ่มลูกค้าที่มีประสิทธิภาพให้แก่จุดหมายปลายทางที่สำคัญ (Botero et al., 2013; House, Samways & Williams, 2015)

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560-2564) กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุดสำหรับประเทศไทย ยังคงเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาด แต่อย่างไรก็ตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลายแห่งยังขาดการพัฒนาที่ยั่งยืน การที่จะรักษาและดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่มีศักยภาพ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรต้องมุ่งเน้นยกระดับการท่องเที่ยวเหล่านี้ให้ทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว อีกทั้งจำเป็นต้องมีการอนุรักษ์และจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเสี่ยงต่อการเสื่อมโทรมอีกด้วย (Office of the Board of Directors of the National Tourism Policy, 2017) ซึ่งพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน คือ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ ตรังและระนอง มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นจุดหมายปลายทางของนักท่องเที่ยวด้านแหล่งท่องเที่ยวทางชายหาดและทะเล โดยเฉพาะจังหวัดภูเก็ตที่มีชื่อเสียงระดับโลก ด้านศักยภาพของชายหาด ทะเล หมู่เกาะ ดำน้ำ ปีนผา รวมทั้งมีบริการพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น สนามบินนานาชาติ ท่าจอดเรือสำราญ ฯลฯ ซึ่งสามารถช่วยสร้างความพึงพอใจและสร้างประสบการณ์ที่น่าจดจำให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาได้เป็นอย่างดี (Esichaikul, Chansawang & Choksuwanich, 2018) สอดคล้องกับ Office of the Committee of Andaman Tourism Cluster (2016) ได้ประกาศแผนปฏิบัติการพัฒนาการท่องเที่ยวภายใต้เขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามัน ได้เล็งเห็นว่าจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการท่องเที่ยวระดับสูง มีจุดเด่นคือ ทะเลและชายหาดที่สวยงาม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักระดับโลก ตลอดจนมีความสมบูรณ์

ของทรัพยากรทางธรรมชาติที่เหมาะสมต่อการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก แต่อย่างไรก็ตามยังขาดข้อมูลที่เร่งสนับสนุนและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวทะเลและชายหาดจึงขาดการวางอย่างเหมาะสมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดได้สอดคล้องกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ปัจจุบันงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชายหาดในพื้นที่ภูเก็ตที่ผ่านมามีจำนวนน้อยมาก เพื่อให้เข้าใจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวจึงควรต้องให้ความสำคัญต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในภูเก็ต ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวชายหาดให้มีคุณภาพมาตรฐานและเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในหมู่นักท่องเที่ยวต่อไป ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต

บททวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวชายหาดและทะเลเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่จุดหมายปลายทางต้องมีลักษณะทางภูมิศาสตร์เป็นทะเล ชายหาดหรือเกาะ ซึ่งเมื่อนั้นอาจจะมีบรรยากาศใกล้ชายฝั่ง (Coastal) เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัส (Bujosa, Riera & Pons, 2015) ซึ่งการทำความเข้าใจเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเป็นประเด็นสำคัญของการจัดการจุดหมายปลายทางที่ประสบความสำเร็จ (Dodds & Holmes, 2019) เนื่องด้วยแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายหาดมีคู่แข่งขั้นที่มีศักยภาพของผลิตภัณฑ์และบริการที่ได้รับมาตรฐาน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องรู้จักจุดแข็ง จุดอ่อน รวมถึงความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย (Cong, 2016) การศึกษาที่ผ่านมาแสดงให้เห็นว่าความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวยังมีผลทางบวกต่อการแสดงพฤติกรรมในอนาคต เช่น การบอกต่อ การแนะนำแหล่งท่องเที่ยว หรือเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำ (Prebensen, Skallerud & Chen, 2010; Triantafyllidou & Petala, 2016)

นักท่องเที่ยวจำนวนมากเลือกเดินทางท่องเที่ยวชายหาดและทะเล เพื่อความผ่อนคลายหรือเล่นกิจกรรมนันทนาการ (Lucrezi & Van der Walt, 2016) การศึกษาในอดีตแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับความพึงพอใจสูงย่อมเดินทางกลับมาท่องเที่ยวที่เดิมสูง โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่เคยเดินทางมาแล้วย่อมเดินทางกลับมาท่องเที่ยวที่เดิมสูงกว่านักท่องเที่ยวที่มาครั้งแรก (Hosany et al., 2016) โดยการศึกษาของ Micallef et al. (2011) พบว่านักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจกับคุณภาพของน้ำทะเล ความสะอาดของน้ำทะเล และสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วน Ariza et al. (2010) แสดงให้เห็นว่าหาดแต่ละแห่งไม่สามารถบริหารจัดการเหมือนกันได้ เนื่องด้วยนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจที่แตกต่างกันทั้งลักษณะ

ทางกายภาพ ความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกของชายหาดแต่ละแห่งที่เตรียมพร้อม

แนวโน้มความสนใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดและทะเลมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นย่อมเป็นความท้าทายของผู้บริหารที่ต้องจัดการการท่องเที่ยวชายหาดให้เหมาะสมทั้งลักษณะทางกายภาพ สิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ เพื่อให้จุดหมายปลายทางได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยว (Ariza et al., 2012; Griffiths et al., 2019; Klein & Dodds, 2018) ซึ่งผู้บริหารชายหาดควรต้องตระหนักสำหรับการจัดการชายหาดที่มีความเหมาะสมระหว่างการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม (Klein & Dodds, 2017; Lucrezi, Saayman & Van der Merwe, 2016) ซึ่งต้องมีการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน กอปรกับส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและทรัพยากรให้แก่ชุมชน มีความเจริญก้าวหน้า (Ariza et al., 2012; Botero et al., 2014; Lucrezi & Saayman, 2015) เหตุุดังกล่าวจึงเป็นความท้าทายของการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชายหาดที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งหากชายหาดและทะเลได้รับการดูแล สิ่งแวดล้อมย่อมทำให้น้ำทะเลมีคุณภาพที่ดี ชายหาดมีความสะอาด ทัศนียภาพโดยรวมสวยงาม และมีความปลอดภัย ซึ่งประเด็นดังกล่าวย่อมส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวและทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำในอนาคต (Frampton, 2010; McKenna et al., 2011)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative method) มีประชากรในการศึกษา คือนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งไม่ทราบจำนวนขนาดประชากรที่แน่นอน จึงต้องกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาด้วยโปรแกรม G* Power ซึ่งเป็นโปรแกรมกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้อย่างเหมาะสม (Buchner, Erdfelder & Faul, 1997) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างต้องกำหนดค่าพารามิเตอร์ต่าง ๆ ได้แก่ Effect size f ระดับกลาง 0.15, $\alpha = 0.001$, Power = 0.999 Number of Predictors = 12 การศึกษาครั้งนี้จึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างตามเทคนิคการเก็บข้อมูลตามความสะดวก (Convenience Sampling) จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต จำนวน 445 คน ณ บริเวณชายหาดต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยนักวิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยจำนวน 5 คนที่ได้รับการอบรมและชี้แจงแนวทางการดำเนินการเก็บข้อมูล ระหว่างช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับมาทั้งหมด แต่เมื่อคัดเลือกรูปแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มีจำนวน 400 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 89.89

เครื่องมือของการศึกษาคั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเดินทาง จำนวน 7 ข้อ และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยการท่องเที่ยวทางทะเล จำนวน 12 ข้อ ให้เลือกตอบตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) จำนวน 5 ระดับ (5 หมายถึง มากที่สุด และ 1 หมายถึง น้อยที่สุด ตามลำดับ) ซึ่งพัฒนาจากงานวิจัยของ Dodds & Holmes (2019) และ ตอนที่ 4 สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจโดยรวม จำนวน 1 ข้อ ให้เลือกตอบตามมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) จำนวน 5 ระดับเช่นเดียวกัน นอกจากนี้แบบสอบถามจะใช้วิธีการแปลแบบย้อนกลับ (Back translation) ด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาจำนวนสองคน โดยคนแรกแปลข้อคำถามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ต่อจากนั้นคนที่สองจึงแปลข้อคำถามกลับจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ แล้วจึงตรวจสอบความสอดคล้องด้านภาษาของแบบสอบถามทั้งสองฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ทั้งนี้ ข้อมูลเบื้องต้น ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและตัวบ่งชี้ของตัวแปรต่าง ๆ ต่อมาจึงวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) เพื่อสำรวจความถูกต้องของตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ด้วยวิธีการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal Component Analysis) ด้วยการหมุนแกนแบบมูมจากด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax) ซึ่งเป็นวิธีที่จัดตัวบ่งชี้เข้าสู่แต่ละองค์ประกอบได้ง่ายและตัวบ่งชี้ที่มีความเฉพาะต่อองค์ประกอบเหมาะสมต่อการแปลความหมายได้ง่ายมากยิ่งขึ้น (Kim & Mueller, 1978) เพื่อสำรวจตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่าองค์ประกอบต่าง ๆ และสุดท้ายวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธี Enter ซึ่งเป็นการนำตัวแปรทำนายทั้งหมดวิเคราะห์พร้อมกัน เพื่อตรวจสอบปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลของการศึกษาคั้งนี้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีสัดส่วนเพศชายมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 62.5 ต่อ 37.5 มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (ร้อยละ 47.7) สูงที่สุด จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.3 โดยประกอบอาชีพเป็นลูกจ้าง/พนักงาน (ร้อยละ 31.0) และธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 30.0) ใกล้เคียงกัน และมีรายได้ระหว่าง 1,001-2,000 ดอลลาร์สหรัฐ สูงสุด (ร้อยละ 31.3) ทั้งนี้นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ตมีภูมิลำเนาสูงสุดสามลำดับแรก ได้แก่ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส และมาเลเซีย

พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวชายหาดของนักท่องเที่ยวแสดงดังตารางที่ 1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยววันน้อยกว่า 1 สัปดาห์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 44.8 และมีจุดประสงค์เดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตเพื่อพักผ่อน ถึงสัดส่วนร้อยละ 82.2 ซึ่งการเดินทางท่องเที่ยวชายหาดของนักท่องเที่ยว นิยมเดินทางด้วยรถจักรยานยนต์ (ร้อยละ 35.5) รองลงมาคือ รถส่วนบุคคล (ร้อยละ 28.0) ซึ่งเดินทางท่องเที่ยวชายหาดเป็นครั้งแรก (ร้อยละ 47.3) และนักท่องเที่ยวเดินทางร่วมกับเพื่อน (ร้อยละ 39.4) รองลงมาคือครอบครัว (ร้อยละ 32.0)

กิจกรรมท่องเที่ยวชายหาด นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้บริการนวดแผนไทยมากที่สุด (ร้อยละ 18.0) รองลงมาค่าน้ำดื่ม อาบแดด และเจ๊ทสกี ส่วนชายหาดที่นักท่องเที่ยวเดินทางมากที่สุด คือ หาดป่าตอง (ร้อยละ 30.9) รองลงมาคือ หาดกะรน หาดสุรินทร์ และหาดกะตะน้อย-กะตะใหญ่

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวชายหาด

ข้อมูล	จำนวน (N = 400 คน)	ร้อยละ
ระยะเวลาของการท่องเที่ยวในภูเก็ต		
น้อยกว่า 1 สัปดาห์	179	44.8
1-2 สัปดาห์	134	33.4
3-4 สัปดาห์	43	10.8
มากกว่า 1 เดือน	44	11.0
จุดประสงค์การท่องเที่ยวในภูเก็ต		
พักผ่อน	329	82.2
ธุรกิจ	30	7.5
เยี่ยมญาติ	22	5.5
วันหยุดสุดสัปดาห์	13	3.3
นักเรียนแลกเปลี่ยน	6	1.5
ลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวชายหาด		
รถจักรยานยนต์	142	35.5
รถส่วนบุคคล	112	28.0
รถบริษัทนำเที่ยว	70	17.5
รถแท็กซี่	29	7.3
รถบัส	27	6.7

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวชายหาด (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N = 400 คน)	ร้อยละ
รถตู้	16	4.0
รถจักรยาน	2	0.5
เดินเท้า	2	0.5
ความถี่ในการเดินทางท่องเที่ยวชายหาด		
ครั้งแรก	189	47.3
1 ครั้งต่อทริป	107	26.8
2 ครั้งต่อทริป	43	10.7
มากกว่า 3 ครั้งต่อทริป	61	15.2
บุคคลที่ร่วมเดินทางท่องเที่ยวชายหาด		
คนเดียว	43	10.8
เพื่อน	158	39.4
ครอบครัว	128	32.0
บริษัทนำเที่ยว	39	9.8
สามี-ภรรยา	32	8.0
กิจกรรมท่องเที่ยวชายหาด*		
นวดแผนไทย	72	18
ดำน้ำตื้น	66	16.5
อาบแดด	49	12.25
เจ็ตสกี	37	9.25
ปีกนิก	34	8.5
สปาทราย	28	7
พายเรือคายัค	24	6
ตกปลา	17	4.25
ดำน้ำลึก	15	3.75
วอลเลย์บอลชายหาด	14	3.5
บานาน่าโบ้ท	13	3.25
เซิร์ฟบอร์ด	10	2.5
พาราเซลลิ่ง	10	2.5
ขี่ม้า	6	1.5

ตารางที่ 1 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวชายหาด (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (N = 400 คน)	ร้อยละ
ฟลายบอร์ด	5	1.25
ชายหาดที่เดินทางท่องเที่ยว*		
หาดป่าตอง	123	30.75
หาดกะรน	51	12.75
หาดสุรินทร์	37	9.25
หาดกะตะน้อย-กะตะใหญ่	33	8.25
หาดกมลา	27	6.75
หาดในหาน	25	6.25
หาดราไวย์	22	5.5
หาดบางเทา	16	4
หาดไม้ขาว	13	3.25
หาดในยาง	12	3
หาดบานาน่า	11	2.75
หาดในทอน	10	2.5
หาดยะนุ้ย	10	2.5
หาดลายัน	6	1.5
หาดอ่าววน	4	1

หมายเหตุ: *ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจได้วิเคราะห์ค่าดัชนีไกเซอร์ เมเยอร์ ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO) และค่าทดสอบบาร์ทเล็ต (Bartlett's Test of Sphericity) จากสถิติไคสแควร์ (Chi-Square) พบว่า ค่า KMO เท่ากับ 0.867 ส่วนค่าไคสแควร์เท่ากับ 2429.838 ($df = 66, p = .000$) แสดงให้เห็นว่าตัวชี้วัดทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันเพียงพอและเหมาะสมสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Hair, Black & Babin, 2010) นอกจากนั้นผลการสกัดองค์ประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal component analysis) พบว่าการหาค่าความร่วมกัน (Communalities) ทั้ง 12 ตัวชี้วัดมีค่าการสกัดของความร่วมกัน (Extraction Communalities) ระหว่าง 0.531–0.788 ซึ่งสูงกว่า 0.5 ทุกตัวชี้วัด จึงมีแนวโน้มที่สามารถจัดอยู่ในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งได้

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ แสดงดังตารางที่ 2 ด้วยการหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉากแบบวิธีแวนเดอร์แม็กซ์พบว่า องค์ประกอบที่มีค่าความแปรปรวน (Eigenvalues) มากกว่า 1 ได้จำนวนทั้งสิ้น 3 องค์ประกอบ และมีค่าร้อยละของความแปรปรวน (% of Variance) ระหว่าง 9.380 - 46.098 ทั้งนี้ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม (Cumulative % of variance) สามารถอธิบายความแปรปรวนสะสมได้ร้อยละ 68.234

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative % of variance	Total	% of Variance	Cumulative % of variance
1	5.532	46.098	46.098	5.532	46.098	46.098
2	1.531	12.757	58.855	1.531	12.757	58.855
3	1.126	9.380	68.234	1.126	9.380	68.234

องค์ประกอบย่อยของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3 องค์ประกอบทั้ง 3 องค์ประกอบแสดงให้เห็นว่าแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรระหว่าง 3 - 5 ตัวแปร ดังรายละเอียดต่อไปนี้ องค์ประกอบที่ 1 “ความปลอดภัย” มีจำนวน 5 ข้อ มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.689 - 0.842 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้คือ แผนฉุกเฉิน/ฝ่ายปฐมพยาบาล การป้องกันและจัดการชายหาด ไฟฟ้าการ์ดและอุปกรณ์ช่วยชีวิต ความปลอดภัย (สัญญาณเตือนภัย) และการเข้าถึงพื้นที่ชายหาดอย่างปลอดภัย โดยการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัคเท่ากับ 0.879

องค์ประกอบที่ 2 “คุณลักษณะของชายหาด” มีจำนวน 4 ข้อ มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.621 - 0.822 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้คือ การมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับชายหาด ระดับการรองรับนักท่องเที่ยว การรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมชายหาด และความสะอาดบริเวณชายหาด โดยการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัคเท่ากับ 0.803

องค์ประกอบที่ 3 “คุณลักษณะของทะเล” มีจำนวน 3 ข้อ มีน้ำหนักองค์ประกอบระหว่าง 0.693 - 0.842 ประกอบด้วยตัวบ่งชี้คือ ความใสของน้ำทะเล คุณภาพของน้ำทะเล และความสะอาดของท้องทะเล โดยการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบัคเท่ากับ 0.803

ตารางที่ 3 องค์ประกอบย่อยของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ตัวบ่งชี้	องค์ประกอบ		
	1	2	3
คุณภาพของน้ำทะเล			.815
ความใสของน้ำทะเล			.842
ความสะอาดของท้องทะเล			.693
ความสะอาดบริเวณชายหาด		.621	
ระดับการรองรับนักท่องเที่ยว		.807	
การมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนกับชายหาด		.822	
การรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมชายหาด		.634	
ความปลอดภัย (สัญญาณเตือนภัย)	.749		
แผนฉุกเฉิน/ฝ่ายปฐมพยาบาล	.837		
ไลฟ์การ์ดและอุปกรณ์ช่วยชีวิต	.785		
การป้องกันและจัดการชายหาด	.812		
การเข้าถึงพื้นที่ชายหาดอย่างปลอดภัย	.689		
Alpha's Cronbach coefficient	0.879	0.803	0.803

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของแต่ละองค์ประกอบ ดังตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบเท่ากับ 3.61 – 4.00 โดยความพึงพอใจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ คุณลักษณะของทะเล คุณลักษณะของชายหาด และความปลอดภัย ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของแต่ละองค์ประกอบเป็นไปตามที่กำหนดไว้ ซึ่งค่าความสัมพันธ์แต่ละคู่มีค่าต่ำกว่า 0.7 ทำให้ไม่เกิดปัญหาภาวะร่วมของตัวแปรในการวิเคราะห์แบบเส้นตรง (Multicollinearity) อีกทั้งยังพบความสัมพันธ์ในทิศทางบวกเหมือนกันทุกคู่ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อวิเคราะห์ด้วยวิธีถดถอยเชิงพหุที่ทำให้ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R^2) สูงเกินความเป็นจริง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	1	2	3	4
1. คุณลักษณะของทะเล	3.69	.723	1			
2. คุณลักษณะของชายหาด	3.64	.712	.564**	1		
3. ความปลอดภัย	3.61	.711	.479**	.528**	1	
4. ความพึงพอใจโดยรวม	4.00	.807	.297**	.469**	.494**	1

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวม แสดงดัง ตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจมี 2 ด้าน ได้แก่ คุณลักษณะของชายหาด และ ความปลอดภัย ส่วนคุณลักษณะของทะเลไม่ได้ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของการเดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต เมื่อพิจารณาค่าอิทธิพลแล้วความปลอดภัย ($\beta = .353$, $t = 6.909^{***}$) สูงกว่าคุณลักษณะของชายหาด ($\beta = .309$, $t = 5.696^{***}$) แต่อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะของทะเลไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวม ($\beta = .051$, $t = -.866$) ซึ่งตัวแปรทั้งหมดสามารถอธิบายต่อความพึงพอใจโดยรวมร้อยละ 30.0

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวม

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		
	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่	1.466	.212		6.929***	.000
คุณลักษณะของทะเล	-.051	.059	-.045	-.866	.387
คุณลักษณะของชายหาด	.350	.061	.309	5.696***	.000
ความปลอดภัย	.400	.058	.353	6.909***	.000

$R^2 = 0.306$, $Adj R^2 = 0.300$, $SEE = 0.675$, $f = 58.103$, $Sig \text{ of } f = 0.000$

หมายเหตุ: * $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวจำนวนสองปัจจัย ได้แก่ ความปลอดภัยและคุณลักษณะของชายหาด ส่วนคุณลักษณะของทะเลไม่มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว ดังนั้นผลการศึกษานี้จึงเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งเป็นจุดขายของจังหวัดภูเก็ต จึงสามารถทำให้กำหนดรูปแบบการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้เลขาชายหาดต้องให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ Laughery & Wogalter (2014) ที่ชี้ให้เห็นว่าป้ายที่สื่อข้อความหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ต้องให้ข้อมูลการเตือนภัยที่ชัดเจนจึงต้องคำนึงถึงจุดประสงค์ที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้อ่าน ทั้งนี้ป้ายสัญลักษณ์ควรต้องแจ้งข้อมูล ข้อห้าม หรือข้อปฏิบัติ รวมทั้งการเตือนภัยที่อาจจะเกิดขึ้นได้บริเวณแห่งนั้นเพื่อความปลอดภัยและลดจำนวนของการเกิดอุบัติเหตุหรือเสียชีวิตของผู้ที่จะเข้ามาในพื้นที่ (Matthews, Andronaco & Adams, 2014) ทั้งนี้จากงานวิจัยของ Tuntipisitkul (2016) ที่ได้สำรวจมาตรการความปลอดภัยของหาดต่าง ๆ ในจังหวัดภูเก็ตแสดงให้เห็นว่ามีการใช้ป้ายและธงสัญลักษณ์เพื่อแจ้งเตือนหรือให้ข้อมูลกับนักท่องเที่ยวที่ทำกิจกรรมบริเวณชายหาด มีเจ้าหน้าที่ไลฟ์การ์ด (Life Guard) สำหรับการให้ความดูแลความปลอดภัยบริเวณชายหาดสำคัญ ๆ แก่นักท่องเที่ยว และจัดการโซนนิ่ง (Zoning) เพื่อการใช้พื้นที่สาธารณะร่วมกันจึงทำให้ชายหาดมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ดังนั้นด้วยมาตรการต่าง ๆ จึงส่งผลให้ความปลอดภัยสูงสุดส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมสำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวชายหาดจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นอีกว่าคุณลักษณะของชายหาดมีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของ Dodds & Holmes (2019) สำรวจข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปชายหาดจำนวน 4 แห่ง แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีความพึงพอใจระดับสูงย่อมได้รับประสบการณ์ภาพรวมที่ดีและมีความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำเพิ่มขึ้นด้วยแต่อย่างไรก็ตามชายหาดแต่ละแห่งไม่สามารถบริหารจัดการในรูปแบบเดียวกันได้ เพราะทรัพยากรพื้นฐานที่มีอยู่ของหาดแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันดังนั้นการบริหารจัดการชายหาดให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจผู้บริหารต้องคำนึงถึงปัจจัยของลักษณะทางกายภาพ ความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกของชายหาดแต่ละแห่งด้วย (Ariza et al., 2010) อีกทั้งการดูแลรักษาคุณภาพของหาดต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

ในบริบทของพื้นที่เพื่อลดผลกระทบกับระบบนิเวศของหาดและทะเลแห่งนั้น (Botero et al., 2014; Klein & Dodds, 2017; Lucrezi & van der Walt, 2016) ซึ่งหากสามารถดูแลให้ชายหาดมีความสะอาดและทัศนียภาพโดยรวมสวยงามย่อมทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจและได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ดีด้วย (Frampton, 2010; McKenna, William & Cooper, 2011)

การศึกษาครั้งนี้ไม่พบอิทธิพลระหว่างคุณลักษณะของทะเลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแม้ว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจต่อคุณภาพของน้ำทะเล ความใสของน้ำทะเล และความสะอาดของท้องทะเลมากขึ้นก็ไม่ได้ทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจโดยรวมเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาของ Songsuk (2014) ที่แสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยวเกาะ เพราะความสวยงามของน้ำทะเล แนวปะการังอยู่ในสภาพสมบูรณ์ไม่แตกหักและเสียหาย ซึ่ง Siwapiroonthep (2014) อธิบายเพิ่มเติมว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในฤดูกาลท่องเที่ยวมีความพึงพอใจด้านทะเลและชายหาดที่มากกว่านอกฤดูกาลท่องเที่ยว เพราะสภาพของชายหาดและทะเลในฤดูกาลท่องเที่ยวมีอากาศดี ทะเลสวยงาม ไม่มีมรสุม ทำให้สามารถทำกิจกรรมชายหาดได้ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นฤดูกาลท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต แต่ก็ยังมีมรสุมที่ส่งผลให้ทะเลของจังหวัดภูเก็ตยังไม่สวยงามเท่ากับช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายนที่สภาพทะเลของจังหวัดภูเก็ตมีความสวยงาม ดังนั้นจึงทำให้คุณลักษณะของทะเลส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติจากผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมที่นักท่องเที่ยวได้รับมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลความปลอดภัยของชายหาดต่าง ๆ ควรเตรียมความพร้อมไลฟ์การ์ดและอุปกรณ์ช่วยชีวิต มีรูปแบบของความปลอดภัย และแผนฉุกเฉินหรือฝ่ายปฐมพยาบาลในทุก ๆ แห่ง นอกจากนี้หน่วยงานที่ดูแลชายหาดของพื้นที่จำเป็นต้องมีการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณชายหาด มีการจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ ดูแลสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ทั้งนี้หน่วยงานที่ดูแลชายหาดหลักต้องมีความร่วมมือกับชุมชนเพื่อให้เกิดการดูแลชายหาดได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะชายหาดที่นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจระดับปานกลางจะต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการอย่างจริงจังมากขึ้น เพื่อให้ทำให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจสูงขึ้นและได้รับประสบการณ์การท่องเที่ยวชายหาดที่มากยิ่งขึ้นด้วย

การศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าปัจจัยทั้งสามด้านสามารถอธิบายความพึงพอใจโดยรวมได้เพียงร้อยละ 30 ดังนั้นข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไปควรต้องค้นหาปัจจัยเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมของนักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวชายหาดในจังหวัดภูเก็ต นอกจากนั้นแล้วการศึกษาค้างต่อไปควรต้องศึกษาความเหมาะสมระหว่างกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวต่อคุณลักษณะของทะเล ชายหาด และความปลอดภัย ในพื้นที่ชายหาดที่มีความโดดเด่นและมีนักท่องเที่ยวไปใช้บริการหนาแน่น เช่น หาดป่าตอง หาดกะรน หาดสุรินทร์ หาดกะตะน้อย-กะตะใหญ่ และหาดกมลา ฯลฯ เพื่อบริหารจัดการกิจกรรมที่เหมาะสมให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

References

- Alves, B., Benavente, J. & Ferreira, Ó. (2014). Beach users' profile, perceptions and willingness to pay for beach management in Cadiz (SW Spain). **Journal of Coastal Research**, 70(sp1), 521-526.
- Ariza et al. (2012). On the relationship between quality, users' perception and economic valuation in NW Mediterranean beaches. **Ocean & Coastal Management**, 63, 55-66.
- Ariza et al. (2010). Proposal for an integral quality index for urban and urbanized beaches. **Environmental Management**, 45(5), 998-1013.
- Botero et al. (2014). Recreational parameters as an assessment tool for beach quality. **Journal of Coastal Research**, 70(sp1), 556-562.
- Botero et al. (2013). Reasons for beach choice: European and Caribbean perspectives. **Journal of Coastal Research**, 65(sp1), 880-885.
- Buchner, A., Erdfelder, E. & Faul, F. (1997). **How to use G* Power**. Retrieved from http://www.psych.uni-duesseldorf.de/aap/projects/gpower/how_to_use_gpower.html.
- Bujosa, A., Riera, A. & Pons, P.J. (2015). Sun-and-beach tourism and the importance of intra-destination movements in mature destinations. **Tourism Geographies**, 17(5), 780-794.

- Cong, L.C. (2016). A formative model of the relationship between destination quality, tourist satisfaction and intentional loyalty: an empirical test in Vietnam. **Journal of Hospitality and Tourism Management**, **26**, 50-62.
- Dodds, R. & Holmes, M.R. (2019). Beach tourists; what factors satisfy them and drive them to return. **Ocean & Coastal Management**, **168**, 158-166.
- Dodds, R. (2010). **Determining the economic impact of beaches: Lake Huron Shoreline from Sarnia to Tobermory**. Toronto: Ryerson University and Ausable Bayfield Conservation Authority.
- Esichaikul, R., Chansawang, R. & Choksuvanich, W. (2018). Problems and obstacles of developing cruise home port in Andaman tourism cluster. **University of the Thai Chamber of Commerce Journal (Humanities and Social Sciences)**, **38**(4), 81-106. (In Thai)
- Frampton, A.P. (2010). A review of amenity beach management. **Journal of Coastal Research**, **26**(6), 1112-1122.
- Griffiths et al. (2019). An assessment of areal and transect-based historic shoreline changes in the context of coastal planning. **Journal of Coastal Conservation**, **23**(2), 315-330.
- Hosany et al. (2017). Mediating effects of place attachment and satisfaction on the relationship between tourists' emotions and intention to recommend. **Journal of Travel Research**, **56**(8), 1079-1093.
- House, C., Samways, J. & Williams, A. (2015). Designing coastal management strategies for populations with distinct needs: the case of learning disabilities. **Coastal Management**, **43**(6), 589-608.
- Houston, J.R. (2008). The economic value of beaches: a 2008 update. **Shore and Beach**, **76**(3), 22-26.
- Kim, J.O. & Mueller, C.W. (1978). **Factor analysis: statistical methods and practical issues**. London: Sage.
- Klein, L. & Dodds, R. (2017). Perceived effectiveness of Blue Flag certification as an environmental management tool along Ontario's Great Lakes beaches. **Ocean & Coastal Management**, **141**, 107-117.

- Klein, L. & Dodds, R. (2018). Blue Flag beach certification: an environmental management tool or tourism promotional tool? **Tourism Recreation Research**, **43**(1), 39-51.
- Laughery, K.R. & Wogalter, M.S. (2014). A three-stage model summarizes product warning and environmental sign research. **Safety Science**, **61**, 3-10.
- Loomis, J. & Santiago, L. (2013). Economic valuation of beach quality improvements: Comparing incremental attribute values estimated from two stated preference valuation methods. **Coastal Management**, **41**(1), 75-86.
- Lucrezi, S. & Saayman, M. (2015). Beachgoers' demands vs. Blue flag aims in South Africa. **Journal of Coastal Research**, **31**(6), 1478-1488.
- Lucrezi, S. & van der Walt, M.F. (2016). Beachgoers' perceptions of sandy beach conditions: demographic and attitudinal influences, and the implications for beach ecosystem management. **Journal of Coastal Conservation**, **20**(1), 81-96.
- Lucrezi, S., Saayman, M. & Van der Merwe, P. (2016). An assessment tool for sandy beaches: A case study for integrating beach description, human dimension, and economic factors to identify priority management issues. **Ocean & Coastal management**, **121**, 1-22.
- Matthews, B., Andronaco, R. & Adams, A. (2014). Warning signs at beaches: Do they work? **Safety Science**, **62**, 312-318.
- McKenna, J., Williams, A.T. & Cooper, J.A.G. (2011). Blue Flag or Red Herring: Do beach awards encourage the public to visit beaches? **Tourism Management**, **32**(3), 576-588.
- Micallef, A., Williams, A.T. & Gallego Fernandez, J.B. (2011). Bathing area quality and landscape evaluation on the Mediterranean coast of Andalusia, Spain. **Journal of Coastal Research**, **61**(61), 87-95.
- Office of the Board of Directors of the National Tourism Policy. (2017). **The plan of national tourism development issue 2 (2017 – 2021)**. Bangkok: The War Veterans Organization of Thailand. (In Thai)

- Office of the Committee of Andaman Tourism Cluster. (2016). **Andaman tourism cluster plan**. Phuket: Office of the Committee of Andaman Tourism Cluster. (In Thai)
- Prebensen, N., Skallerud, K. & Chen, J.S. (2010). Tourist motivation with sun and sand destinations: satisfaction and the worm-effect. **Journal of Travel & Tourism Marketing**, **27**(8), 858-873.
- Rutty, M. & Scott, D. (2010). Will the Mediterranean become “too hot” for tourism? A reassessment. **Tourism and Hospitality Planning & Development**, **7**(3), 267-281.
- Siwapiroonthep, N. (2014). Tourists’ satisfaction and recommendation on visiting Cha-am Coast, Phetchaburi Province. **Journal of Cultural Approach**, **15**(27), 28-38. (In Thai)
- Songsuk, S. (2014). Factors affecting Thai tourists’ satisfactions towards the tourist source management Phi Phi Don Island and Phi Phi Lay Island, Krabi Province. **SSRU Graduate Studies Journal**, **2**(2), 113-122. (In Thai)
- Triantafillidou, A. & Petala, Z. (2016). The role of sea-based adventure experiences in tourists’ satisfaction and behavioral intentions. **Journal of Travel & Tourism Marketing**, **33**(sup1), 67-87.
- Tuntipisitkul, P. (2016). Problems about beach safety issues for visitors: The case of Phuket Island. **Journal of Thai Hospitality & Tourism**, **11**(1), 27-37. (In Thai)

